

VICENT SANCHIS, director
SALVADOR COT, DAVID GONZÁLEZ,
LLUÍS MARTÍNEZ, JOSEP PLAYÀ, subdirectors

SECCIONS: JOAN ARMENGOL [Economia]; IGNAZI
ARAGAY, ANDREU GOMILA [Cultura i Espectacles];
ALBERT BALANZÀ [Política]; TONI BROSA [Esports];
DAVID CASTILLO [Suplement Cultura]; MANEL
CASTILLA [Disseny]; SANTI GONZÁLEZ [Món];

PEPA MASÓ [Societat i Barcelona]; ÓSCAR
MONTFERRER [Comunicació]; ALBERT PLA [Edició];
CARLES PRATS [Opinió]; MONTSERRAT RIUS
[Documentació]; ROBERT RAMOS [Fotografia]
Delegada a Madrid: MONTSE OLIVA
AVUI.CAT: SANTI MAYOR FARGUELL

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Enric Granados, 84 - 08008 Barcelona

DELEGACIÓ A MADRID:
Carrera de San Jerónimo, 15-17 - 28014 Madrid
Tel.: 91 454 72 66 - Adreça electrònica: madrid@avui.cat

CENTRALETA Tel.: 93 316 39 00 - Fax: 93 316 39 36
DISTRIBUCIÓ Tel.: 93 316 39 16 - Fax: 93 316 39 15
ADREÇA INTERNET: http://www.avui.cat
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT
Tel.: 902 884 252 - Fax: 93 316 39 15

SUBSCRIPCIONS: DYRSA Pere IV, 467 Barcelona. Tel.: 902 884 252
PUBLICITAT: PUBLIPRESS MEDIA, SA. www.publipressmedia.com. Tel.: 902 17 85 85
Barcelona: Diagonal, 475 - 08036. Tel.: 93 344 30 00; Madrid: María de Molina, 54, 4a - 28006. Tel.: 91 515 91 00;
Girona: Ctra. Barcelona, 12-14, 1r 6a - 17001. Tel.: 97 241 69 38; País Basc: Iruña, 1, entresòl esquerra - 48014.
Bilbao. Tel.: 94 475 54 25; País Valencià: Isabel la Catòlica, 8, despatx 14 - 46004. València Tel.: 96 353 06 20;
Andalusia: Edifici Cristina. c/ Almirante Lobo, 2, 4t esquerra - 41001. Sevilla. Tel.: 95 450 21 85.
IMPRESSIÓ: Gráficas de Prensa Diaria. DL: B20.249-1976 DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD. A efectes del que preveu l'article
32.1, paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació SL, s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat
de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació SL.

Sebastià Alzamora

Escriptor

Els morts agraiats

Què tenen en comú Miquel Bauçà i Lluís Maria Xirinacs? Dues coses: una vida devastada i una mort desoladora, coses totes dues que, curiosament, semblen ser d'allò més agraiades per una part substantiva de l'opinió pública catalana, ja sigui des de la perspectiva política, des de la cultural, o des de totes dues alhora. En vida seva, el més amable que se solia escoltar sobre Xirinacs era que se n'hi havia anat la bola; pel que fa a Bauçà, el més suau acostumava a ser qualificar-lo de sonat o de borratxo, i aquells que deien estimar-lo alimentaven el personatge que a Mallorca es refugiava dins una rulot tirada en una marjal i que a Barcelona exercia d'ermità per devers l'Eixample. És cert que l'exemplaritat patriòtica de Xirinacs i l'excel·lència literària de Bauçà sobreviuen així com poden a les seves respectives mistificacions, però això no ha estat gràcies als promotors d'aquestes imatges, sinó a pesar seu.

ARA HA APAREGUT UN NOU INÈDIT DE BAUÇÀ, *Certituds immediates*: i ja no ve d'un pam, però és una llàstima. Allò que va constituir motiu de genuïna sorpresa en *El canvi*, un llibre que –no em canso de dir-ho– hauria pogut convertir-se en motiu de debat internacional només que hagués estat publicat per un autor castellà o francès, es va convertir en simple repetició de la jugada a l'aparició d'*Els estats de convivència*, el seu successor; i després en una rutina poc estimulante en ser publicat *Els somnis*, una aplicació formulària de la recepta descoberta a *El canvi*. Ara, aquestes *Certituds immediates*, i no és que no em sàpiga greu dir-ho, ja tiren cap a l'autocaricatura involuntària. Però és igual: alguns beneïrien qualsevol cosa escrita per Bauçà, ni que fos la llista d'anar a comprar, només que sigui pel prestigi adquirit després de morir tot sol a casa seva, i que el decés només fos advertit quan ja portava algunes setmanes mort, amb les conseqüències que es poden esperar en una tal situació. Bauçà va ser un gran escriptor, no n'hi ha cap dubte; però alguns que ara li volen ser de-

“Alguns beneïrien qualsevol cosa escrita per Bauçà, ni que fos la llista d'anar a comprar, només que sigui pel prestigi adquirit després de morir tot sol a casa seva, i que el decés només fos advertit quan ja portava algunes setmanes mort”

XAVIER PORRATA

vots no adoren la seva obra, sinó el morbo de la seva vida, i, sobretot, de la seva mort.

TINC ELS MEUS DUBTES SOBRE LA PERTINÈNCIA de comparar un personatge amb l'altre, però, anivellaments odiosos al marge, no hi ha dubte que una circumstància uneix Lluís Maria Xirinacs amb el poeta de Felanitx: i és que el mossèn també va tenir una mort terrible, que no cal recordar perquè tots la tenim massa fresca dins la memòria. Un altre cop, aquesta mena de morbositat necrofílica ha tornat a enaltir, i amb intensitat inusitada, un personatge que, durant dècades, havia quedat amortitzat entre els molts fantasmes de la Transició. Alguns que abans es fotien sense manies del perdedor irrecuperable i mig sonat, ara s'han omplert la boca del patriota que no donava el braç a tòrcer, de l'intel·lectual aguadíssim, del cristià insubornable. Milers de persones van acudir al seu enterrament, i molts d'ells segurament feia anys que ni tan sols es recordaven de la seva existència. Però, de sobte, hi veien un símbol (com també l'hi va veure l'Espanya més constitucional, que no es va cansar d'escopir insults durant dies i dies sobre el pobre Xirinacs, mentre encara era, com aquell qui diu, de cos present): i l'eficàcia del símbol era més alta com més detalls es coneixien sobre la dissort del malaguanyat.

ALGUNA COSA DEU ANAR PROU MALAMENT dins una colla de cervells a una banda i l'altra del Mississipí, quan l'espanyolisme s'acarnissa en el cadàver d'un activista que al capdavant li era inofensiu i el catalanisme (cultural en un cas; polític en l'altre) fa pujar als altars les ànimes traspassades de dos homes que, després de molts d'anys de tractar-los de desgraciats, de sobte es troben convertits en referents indiscutibles. Amb quina cara es mercadeja amb la dissort d'uns altres per convertir-la en un reclam que dispensa de l'esforç de llegir o de pensar? Quin estrany mecanisme autodestructiu porta tants mediocres a la pretensió d'identificar-se amb aquells que han patit un dolor autèntic, no fingit?

DE FIL DE VINT

Quan hom té por

Isabel-Clara Simó

Fa potser dues dècades que ens han cosit amb la cosa aquesta del postmodernisme, sobre el qual moviment s'ha gastat molt tòner i molts bits. Els seus practicants han entès que ja hi havia permès per ser frívol, superficial, amant de la pela per sobre de tot i enemic de qualsevol ideologia. Ha estat una mala ratxa per a això que en diuen belles arts, inclosa la literatura. Doncs es veu que ja s'ha superat, car ha arribat l'hora de l'hipermodernisme. Me n'assabento gràcies a l'article de l'Ignasi Aragay a l'AVUI, que ens en parla a propòsit d'una conferència del filòsof Gilles Lipovetsky: és un moviment que fomenta l'individualisme, que constata la fragilitat de les persones i que fomenta la reflexió. A mi ja me sembla bé, no sé vostès que en pensen.

Em recorda tot pegat una consideració de manual: Grècia va fer possible la més important eclosió de civilitat i de pensament que ha tingut mai Occident, i que va tenir el seu cim al segle V abans de Crist, però en entrar en decadència, tots aquests sistemes lògics i filosòfics que havien construït van deixar pas a sistemes ètics –com l'estoïcisme o l'epicureisme–; és de manual afegir que quan el ser humà té por, sol aferrar-se a religions i a sistemes ètics. Doncs tot això de l'hipermodernisme m'ha fet pensar en un fet que és cada cop més evident i més palès: la crisi de les religions i l'extensió cada cop més gran de sistemes de creences esotèriques que van molt més enllà de l'anècdota, amb gurus savis que escriuen llibres i legions de gent espantada disposada a trobar una taula de salvació. I és que tenim por, i la por fa fanàtics i creients, per aquest ordre.

DES DEL MOLÍ

Apolo Tres

Maria de la Pau Janer

Decidir el nom del teu fill pot ser una tasca molt complicada, o extremadament senzilla. A Mallorca, durant molt temps, no hi havia embulls possibles: als fills se'ls posava sempre el nom dels avis.

Així tothom quedava content. A les famílies, els noms es repetien, però no importava. M'agrada la tradició. Els noms sovint no tenen cap connotació, són paraules buides. Mots que es poden omplir de contingut, quan ens evoquen algú que vam estimar, que forma part de les nostres arrels i de les nostres històries. Aleshores es converteixen en paraules que estimam, perquè ens permeten perpetuar a qui estimàrem. No és gens com-

plicat. Molta gent no hi està d'acord. Són punts de vista. Hi ha qui opta per ser original, busca noms sonors que hagin estat emprats poques vegades al seu entorn. El resultat pot ser magnífic o una burla. Com si els pares haguessin volgut castigar l'infant batejant-lo amb un nom impronunciable. Després hi ha allò de les modes. Arnaus, Paus, Marines... noms propis que es van posar de moda en un moment determinat i

que es multiplicaren com gossos. Coses que passen. A vegades, qui vol ser el més original acaba sent terriblement repetitiu. A Veneçuela, la varietat de noms impossibles i ridículs arriba a ser sorprenent. Hi ha gent que es diu Ronald Reagan, Kennedy, Hitler, Apolo Tres, Hiroshima. ¿A qui se li acudeix posar-li al fill Hiroshima? Evidentment a algú de molt mala voluntat. I Hitler? A algú amb un coeficient dubtós o

amb una manca de sensibilitat considerable. El Parlament veneçolà ha fet una proposta de llei. Els pares hauran de reduir la capacitat imaginativa i posar límits a aquesta festa de l'absurd. Es pretén reduir els noms possibles a cent. Potser cent no és un nombre adequat. No són massa noms, ni tampoc es tracta d'arrodonir xifres. És una qüestió de bon gust, una cosa molt més complicada.